

**Společné stanovisko
Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví
a Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR
k zařazování některých nelékařských zdravotnických pracovníků do 13. platové třídy
na základě novely katalogu prací ve veřejných službách a správě s účinností od 1. 1. 2026**

UPRAVENÁ VERZE

Na základě obdržení připomínek a jako výsledek dalších jednání se zaměstnavateli, odbory a Ministerstvem práce a sociálních věcí za účelem sjednocení aplikační praxe vydává Ministerstvo zdravotnictví tuto upravenou verzi stanoviska ze dne 23. prosince 2025.

1. Obecné principy při zařazování prací do platových tříd

Podle § 109 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), se plat ve veřejných službách a správě poskytuje podle **složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce**, dále pak podle obtížnosti pracovních podmínek, podle pracovní výkonnosti a dosahovaných pracovních výsledků. Složitost, odpovědnost a namáhavost práce jsou hlediska, podle kterých se diferencuje základní složka platu zaměstnanců této sféry.

Podle § 123 odst. 2 zákoníku práce zařadí zaměstnavatel zaměstnance do platové třídy podle **druhu práce** sjednaného v pracovní smlouvě a v jeho mezích na něm požadovaných **nejnáročnějších prací**. Konkrétně zaměstnavatel určí zaměstnanci podle § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, kterým se provádí uvedené ustanovení zákoníku práce, tu **platovou třídu**, ve které je podle nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katalog prací“), zařazena **nejnáročnější práce**, jejíž výkon zaměstnavatel na zaměstnanci požaduje.

Podle § 123 odst. 3 zákoníku práce zařadí zaměstnavatel **vedoucího** zaměstnance do platové třídy podle **nejnáročnějších prací**, jejichž výkon **řídí** nebo které sám **vykonává**.

Závazným podkladem pro zařazení zaměstnance do platové třídy je podle uvedených ustanovení **druh práce sjednaný v pracovní smlouvě**. Zákoník práce v § 34 odst. 1 stanoví druh práce jako **povinnou náležitost pracovní smlouvy**, avšak blíže neupravuje, jakým způsobem má být tento druh práce sjednán. Je tedy na vůli smluvních stran, aby jej vymezily tak, jak odpovídá jejich potřebám.

Zákoník práce dále v § 1a stanovuje základní zásady pracovněprávních vztahů, mezi které řadí zásadu spravedlivého odměňování zaměstnanců [§ 1a odst. 1 písm. c)] a zásadu rovného zacházení se zaměstnanci a zákazu jejich diskriminace [§ 1a odst. 1 písm. e)]. Základní úprava

rovného zacházení a zákazu diskriminace je obsažena v § 16 zákoníku práce. Zaměstnavateli je § 16 odst. 1 zákoníku práce uložena povinnost zajistit rovné zacházení se všemi zaměstnanci, mj. co se týče jejich odměňování za práci.

Pro oblast platu ve veřejných službách a správě je klíčový § 110 zákoníku práce kde je stanoveno, že všem zaměstnancům u zaměstnavatele, kteří vykonávají stejnou práci nebo práci stejné hodnoty, přísluší stejná mzda, plat nebo odměna z dohody a dále pak zejména § 123 zákoníku práce, který stanoví povinnost zaměstnavatele zařadit zaměstnance do platové třídy podle nejnáročnější práce, kterou vykonává. Nesprávné zařazení zaměstnance do platové třídy tedy představuje porušení této zákonné povinnosti.

Pokud by zaměstnavatel porušil výše uvedené zásady, dopouští se tím přestupku, za což mu hrozí příslušná sankce (pokuta). Úprava přestupků v oblasti pracovněprávních vztahů, a tedy i oblasti odměňování za práci, je obsažena v zákoně č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZIP“). Přestupky na úseku rovného zacházení jsou uvedeny v § 11, resp. § 24 ZIP. Za přestupky na tomto úseku může orgán inspekce práce udělit pokutu až do výše 1 mil. Kč. Přestupky na úseku odměňování za práci jsou uvedeny v § 13, resp. § 26 ZIP, přičemž významný je zejm. přestupek v odst. 1 písm. a) těchto ustanovení, který umožňuje zaměstnavateli, který neposkytne zaměstnanci za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty stejnou mzdu nebo plat jako jinému zaměstnanci, tj. i nesprávné zařazení zaměstnance do platové třídy, uložit pokutu až do výše 500 tis. Kč.

2. Výchozí právní stav s účinností od 1. 1. 2026

Katalog prací ve veřejných službách a správě, ve znění novely – nařízení vlády č. 420/2025 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Novela“), specifikuje u vybraných povolání nelékařských zdravotnických pracovníků - všeobecné sestry (2.19.13), porodní asistentky (2.19.14), zdravotnického záchranáře (2.19.26) a dětské sestry (2.19.43) - s účinností od 1. 1. 2026 nové příklady práce zařazené ve 13. platové třídě, do níž mohou být práce nelékařských zdravotnických pracovníků zařazeny, a to za předpokladu výkonu prací spočívajících v *poskytování diagnostické nebo léčebné péče, kterou jinak provádí lékaři po absolvování základního kmene, k jejichž výkonu je nezbytné získání specializované způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti.*

Záměrem této nové právní úpravy bylo upravit odměňování všeobecných sester, dětských sester, porodních asistentek, zdravotnických záchranářů za provádění činností, které jinak vykonávali lékaři, a které z důvodu zajištění efektivní a dostupné zdravotní péče v souvislosti s legislativní úpravou příslušných právních předpisů mohou provádět po získávání zvláštní odborné způsobilosti nebo specializované způsobilosti tito nelékařští zdravotničtí pracovníci. Z výše uvedeného je zřejmá dlouhodobá snaha o navýšení kompetencí nelékařských zdravotnických pracovníků o činnosti, které tradičně vykonávali lékaři. Pro zajištění rovného

*a spravedlivého odměňování je tak s účinností od 1. ledna 2026 zařazeno do 13. platové třídy u výše zmíněných nelékařských povolání **samostatné provádění diagnostických či léčebných výkonů** (viz dále 4.3.4), které provádí tradičně lékaři po absolvování základního kmene.*

3. Výkladový přístup k právní úpravě katalogu prací

Za účelem vyjasnění některých výkladových nejasností při výkladu důsledků Novelu je předkládáno následující vyjádření:

- i. Novou shora popsanou právní úpravu nelze vykládat izolovaně, je nutné ji vnímat v širším kontextu a právních souvislostech uvedených níže.
- ii. Katalog prací je vydáván na základě zákonného zmocnění obsaženého v ustanovení § 123 odst. 6 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném ke dni vydání nařízení vlády č. 222/2010 Sb., (pozn: v současném znění zákoníku práce se jedná o ustanovení § 123 odst. 6 písm. a) zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů), tj. za účelem *stanovení zařazení prací do platových tříd v souladu s charakteristikami platových tříd odstupňovanými podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, které jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.*
- iii. Katalog prací je nutné vnímat a vykládat jej vždy pouze v rámci citovaného zákonného zmocnění, které je vyjádřené i v úvodních ustanovení katalogu prací, konkrétně např. v ustanovení § 1 katalogu prací, v němž se podává, že *Tímto nařízením se stanoví zařazení prací ve veřejných službách a správě do platových tříd zaměstnanců, jimž je za práci poskytován plat.* Katalog prací tudíž **není příslušným právním předpisem, který by byl způsobilý ve své působnosti upravovat a autoritativně zakládat nové kompetence zaměstnanců, včetně zdravotnických pracovníků.**
- iv. Z uvedených důvodů je nutné Novelou zavedenou právní úpravu 13. platové třídy u vyjmenovaných povolání **vykládat v souvislostech a v rámci daném právě právními předpisy, které naopak rozsah kompetencí nelékařských zdravotnických pracovníků regulují**, a to zejména zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) upravujícím specializovanou způsobilost a zvláštní odbornou způsobilost jako způsobilost k úzce vymezeným činnostem, která se získává úspěšným ukončením certifikovaného kurzu, vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, případně jiných zvláštních právních předpisů, které jsou mimo jiné zmiňovány i v důvodové zprávě k Novele: *Zdravotníci pracovníci se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí již v současnosti mohou podle zákona č. 375/2022 Sb., o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro, předepisovat prostředky na poukaz nebo na žádanku. Novelou zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, provedenou zákonem č. 371/2021 Sb., je ode dne 1. ledna 2022 zavedena možnost hrazení preskripce vymezených zdravotnických prostředků v ošetrovatelské péči. Úpravou vyhlášky č. 55/2011*

Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, provedenou vyhláškou č. 158/2022 Sb., účinnou od 1. července 2022 zdravotničtí záchranáři se specializovanou způsobilostí v oboru urgentní medicína mohou provádět život zachraňující výkony (koniotomie, punkci hrudníku u tenzního pneumotoraxu).

- v. Naopak není přípustné k nové právní úpravě přistupovat tak, že by snad uvedení nelékařští zdravotničtí pracovníci byli na základě Novely oprávnění k poskytování diagnostické nebo léčebné péče, kterou jinak provádí lékaři po absolvování základního kmene, v celém jejím rozsahu nebo jen v rozsahu příslušné odbornosti (specializace) základního kmene, neboť, jak bylo vysvětleno výše, katalog prací není „kompetenčním“ právním předpisem, do jehož působnosti by spadalo rozšířené kompetencí zdravotnických pracovníků. V souladu s obecnými pravidly pro zařazování prací do platových tříd je nezbytné, aby pracovní náplň, která blíže specifikuje druh práce uvedený v pracovní smlouvě, výslovně vymezovala druh práce tak, aby z něj jednoznačně vyplývalo, že zaměstnavatel u vybraných nelékařských zdravotnických pracovníků požaduje výkon prací, které zakládají právo na zařazení do 13. platové třídy, a to za předpokladu, že tyto práce jsou podle zmíněných zdravotnických právních předpisů oprávnění vykonávat.

4. Metodická část

4.1. Úvodní kontext

Nové znění příkladu práce ve 13. platové třídě u nelékařských zdravotnických pracovníků (všeobecných sester, porodních asistentek, dětských sester a zdravotnických záchranářů) předpokládá výkon práce spočívající v poskytování diagnostické nebo léčebné péče, kterou jinak provádějí lékaři po absolvování základního kmene. Pro tyto práce je současně nezbytné získání specializované způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti, nestačí tedy „pouhá“ odborná způsobilost.

4.2. Právní rámec

Obsah povolání jednotlivých nelékařských zdravotnických pracovníků je upraven v zákoně č. 96/2004 Sb., (srov. např.: § 5 zákona, který specifikuje obecně obsah povolání všeobecné sestry) a na něj navazují podzákonné právní předpisy. Nepostačí však pouhá zákonná definice upravující pojem „zdravotnické povolání“.

Činnosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí jsou vymezeny ve vyhlášce č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, v části čtvrté (§ 53a až § 163i).

Zvláštní odborná způsobilost pro úzce vymezené jednotlivé zdravotnické činnosti se získává absolvováním certifikovaného kurzu podle § 61 zákona č. 96/2004 Sb.

Činnosti lékařů po absolvování základního kmene jsou stanoveny ve vyhláškách MZČR.

4.3. Metodický výklad

Vzhledem k výše uvedenému výkladu vymezení příkladu práce v katalogu prací pak bude třeba vždy v konkrétním případě posuzovat, zda jsou vykonávané činnosti podřaditelné pod soubor činností léčebné a diagnostické péče a jsou-li vykonávány samostatně v souladu s právní úpravou. **Podle § 2 písm. a) zákona č. 96/2004 Sb.** se zdravotnickým povoláním **rozumí souhrn činností** při poskytování zdravotní péče podle tohoto zákona, zejména ošetrovatelské péče, péče v porodní asistenci, preventivní péče, **diagnostické péče, léčebné péče**, léčebně rehabilitační péče, paliativní péče, lékárenské péče a klinickofarmaceutické péče, neodkladné péče, anesteziologicko-resuscitační péče, posudkové péče a dispenzární péče. Ve vztahu k dotčeným zdravotnickým povoláním je uvedené ustanovení blíže specifikováno v **§ 5 odst. 2, § 5a odst. 2, § 6 odst. 2 a § 18 odst. 3 zákona č. 96/2004 Sb.**, kde je uvedeno, že **všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka a zdravotnický záchranář se ve spolupráci s lékařem podílí mj. na léčebné nebo diagnostické péči**. Jedná se o výkon souhrnu jednotlivých dílčích činností **prováděných samostatně nelékařskými pracovníky**, a to v rámci komplexu léčebné nebo diagnostické péče, při jehož provádění nelékařští pracovníci úzce spolupracují s lékařem.

Je nezbytné, aby byly kumulativně splněny následující podmínky, které plynou ze znění příkladu práce v katalogu prací a s ním souvisejícího zdůvodnění, které je v Novele uvedeno a výše v tomto stanovisku citováno:

- 4.3.1 práce spočívá v poskytování léčebné nebo diagnostické péče (jak je definována jako zvláštní druh zdravotní péče podle § 5 zákona č. 372/2011 Sb.). Legislativní rozřídění činností podle druhů zdravotní péče neexistuje, nicméně lze dovodit, že činnosti stanovené lékařům vyhláškami po absolvování základního kmene jsou péčí léčebnou nebo diagnostickou;
- 4.3.2 k uvedené práci je nelékařský zdravotnický pracovník způsobilý tím, že získal odpovídající způsobilost;
- 4.3.3 druh práce obsahující uvedené činnosti je sjednán v pracovní smlouvě nebo jsou tyto práce uvedeny v náplni práce. Výkon těchto činností v rámci sjednaného druhu práce zaměstnavatel po zaměstnanci vyžaduje a tento je provádí;
- 4.3.4 léčebnou nebo diagnostickou péči poskytuje samostatně tj. bez odborného dohledu. Jedná se tak o poskytování péče bez odborného dohledu a bez indikace lékaře nebo poskytování péče bez odborného dohledu na základě indikace lékaře.

Činnosti zdravotnického pracovníka vyžadující k výkonu pouze odbornou způsobilost (např. dle § 4, § 4b nebo § 5 vyhlášky č. 55/2011 Sb.) nejsou způsobilé pro zařazení zaměstnance do 13. platové třídy.

4.4. Přehled možných průniků činností – specializovaná způsobilost vs. činnosti lékaře po kmeni

Níže jsou uvedeny **příklady shodných činností mezi profesemi nelékařských zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí a lékařů po absolvování základního kmene**.

- předepisování zdravotnických prostředků s výjimkou prostředků, které i v případě dodržení určeného účelu mohou ohrozit zdraví nebo život člověka, jestliže se

nepoužívají pod dohledem lékaře podle zákona upravujícího zdravotnické prostředky a diagnostické zdravotnické prostředky in vitro,

- provádění zajištění dýchací cest dostupnými pomůckami při provádění kardiopulmonální resuscitaci
- provádění kardiopulmonální resuscitace pomocí použití přístrojů k automatické srdeční masáži, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu
- provádění dalších život zachraňujících výkonů (punkce hrudníku u tenzního pneumotoraxu či koniotomie)
- punkce artérií k jednorázovému odběru krve a kanylaci k invazivní monitoraci krevního tlaku s výjimkou arterie femoralis
- zavádění nazogastrických sond u pacientů v bezvědomí
- hojení ran, včetně preskripce vybraných zdravotnických prostředků (diagnostika a klasifikace rány, odběr biologického materiálu z rány, ošetřování nehojící se rány, včetně přípravy spodiny rány, oplachu a čištění rány neinvazivní či invazivní technikou, ošetření nehojících se ran, okolí stomie a invazivního vstupu v průběhu léčby radioterapií)
- vyhodnocování kardiotokeografických záznamů v těhotenství a za porodu

4.5. Přehled průníků činností – zvláštní odborná způsobilost

Vedle výkonu činností na základě specializované způsobilosti lze do 13. platové třídy zařadit i zdravotnické pracovníky, kteří vykonávají činnosti na základě zvláštní odborné způsobilosti ve smyslu § 61 zákona č. 96/2004 Sb. Vzdělávání v certifikovaném kurzu provádí akreditované zařízení, které je akreditováno k uskutečňování vzdělávacího programu certifikovaného kurzu. Příklady úzce vymezených činností odborné zvláštní odborné způsobilosti:

- zjišťování předoperační anesteziologické anamnézy
- samostatná monitorace průběhu a hloubky celkové anestézie ASA I, II
- samostatná monitorace pacienta po aplikované neuraxiální či regionální anestézii u elektivních výkonů pacientů klasifikovaných dle ASA I, II
- péče o pacienty s extrakorporální oxygenací v intenzivní péči
- ošetření porodního poranění až do ruptury perinea 2. stupně s aplikací místního anestetika
- provádění základních diagnostických ultrazvukových vyšetření
- zavádění PICC a midline katétrů pod UZV kontrolou
- zavádění arteriálních katetrů
- hojení ran, včetně preskripce vybraných zdravotnických prostředků (diagnostika a klasifikace rány, odběr biologického materiálu z rány neinvazivní technikou, ošetřování nehojící se rány, včetně přípravy spodiny rány, oplachu a čištění rány neinvazivní technikou, ošetření nehojících se ran, okolí stomie a invazivního vstupu v průběhu léčby radioterapií)
- provádění psychoterapeutických konzultací
- provádění psychosociálních intervencí

Absolvováním certifikovaného kurzu získává všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka nebo zdravotnický záchranář, kteří mají odbornou, popř. specializovanou způsobilost, tzv. zvláštní odbornou způsobilost pro výkon úzce vymezených zdravotnických činností, které přesahují rámec základní odborné, popř. specializované způsobilosti a které prohlubují získanou odbornou, popř. specializovanou způsobilost. Nezbytné je tak posuzovat, zda činnosti, které lze vykonávat na základě získání zvláštní odborné způsobilosti jsou svou složitostí, odpovědností a namáhavostí odpovídající zařazení do 13. platové třídy. Zaměstnavatel tak musí dbát na to, aby do 13. platové třídy zařadil zaměstnance pouze za předpokladu, že po něm požaduje výkon prací, které svojí složitostí, odpovědností a namáhavostí odpovídají složitosti, odpovědnosti a namáhavosti poskytování diagnostické nebo léčebné péče, kterou jinak provádějí lékaři po absolvování základního kmene. V případě zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí je tak zdravotnický pracovník i bez získání specializované způsobilosti v příslušném oboru specializačního vzdělávání, oprávněn vykonávat jednotlivé činnosti zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí, ke kterým získal zvláštní odbornou způsobilost absolvováním certifikovaného kurzu.

4.6. Vedoucí zaměstnanec

V souvislosti s výše uvedeným je nutné zmínit právní úpravu platového zařazení vedoucích zaměstnanců, které může být s účinností od 1. 1. 2026 shora uvedenými pravidly rovněž přímo dotčeno.

Vymezení vedoucích zaměstnanců je obsaženo v § 11 zákoníku práce. Vedoucími zaměstnanci jsou zaměstnanci, kteří jsou na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.

Podle ustanovení § 123 odst. 3 zákoníku práce zařadí zaměstnavatel vedoucího zaměstnance do platové třídy podle nejnáročnějších prací, jejichž výkon řídí nebo které sám vykonává. Z toho plyne, že pokud vedoucí zaměstnanec řídí podřízené, kteří jsou zařazení do vyšších platových tříd na základě výkonu své nejnáročnější práce, musí být i tento vedoucí zaměstnanec zařazen minimálně do stejné platové třídy, jako jeho podřízení. Samotný výkon vedoucí funkce neovlivňuje zařazení do platové třídy, ale je zohledněn v příplatku za vedení.

Zohlednění řídicí náročnosti se tedy neřeší diferenciací platových tříd, ale zásadně se v platovém systému oceňuje podle § 124 zákoníku práce příplatkem za vedení. Příplatek za vedení přísluší vedoucímu zaměstnanci podle stupně řízení a náročnosti řídicí práce. Oproti zaměstnancům, jejichž práce není spojena s řídicí náročností, zákoník práce stanoví v § 124 odst. 3 pro vedoucí zaměstnance v jednotlivých stupních řízení rozpětí výše příplatku v % z platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je vedoucí zaměstnanec zařazen. V rámci příslušného rozpětí zaměstnavatel určí konkrétní výši příplatku za vedení a uvede ji v platovém výměru (viz § 136 zákoníku práce). O organizační strukturu a jednotlivých úrovních řízení taktéž rozhoduje zaměstnavatel.

5. Závěr

Zařazení prací vybraných nelékařských zdravotnických pracovníků do 13. platové třídy je podmíněno výkonem diagnostické nebo léčebné péče, kterou jinak podle zákona o zdravotních službách provádí lékař s odbornou způsobilostí a s certifikátem o absolvování základního kmene, a který od vybraných nelékařských zdravotnických povolání vyžaduje specializovanou nebo zvláštní odbornou způsobilost. Do této platové třídy tedy nespádají práce nelékařských zdravotnických pracovníků vykonávajících pouze činnosti v rozsahu odborné způsobilosti. Příklady uvedené výše dokládají průnik v rozsahu kompetencí mezi jednotlivými povoláními nelékařských zdravotnických pracovníků a lékařů po základních kmelech, které odůvodňují zařazení prací nelékařského zdravotnického pracovníka do 13. platové třídy.